

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 17, 10. juni 2021

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Hvedegalmyg
 - Græsukrudt i hestebønner og ærter
 - Svampe- og skadedyrsbekæmpelse i hestebønner
- **VANDING**
 - Vandbalancen uge 23
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
 - KIBÆK Grøftekantsmøde om hestebønner
 - ÅRRE Sortsdemo
 - YTTEBORG Planteaften

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Gødning til vårbyggen

Der er mange henvendelser om gule vårbygmarker, det kan både skyldes at rodudviklingen har været hæmmet af vand samt at gødningen tildels er udvasket. Det er ved at være sent for gødskning i vårbyggen, så en del af gødningen vil gå til proteinindhold frem for udbytte.

Med de aktuelle priser på gødning og vårbyg, går der omtrent 1½-2½ hkg vårbyg til at betale for 20-40 kg N. Det vurderer vi, at afgrøderne i mange tilfælde kan give i merudbytte, hvis det kan nås inden skridning. Anvender du en almindelig NS 27 4, vil afgrødens behov for ekstra svovl også være dækket ind. Men det er afgørende, at gødningen bliver hurtigt tilgængeligt, hvilket kræver vand, i praksis vanding, da vejrudsigten ikke spår om nedbør foreløbigt. Da en del af gødningen vil gå til proteinindhold, er gødskning på nuværende tidspunkt primært relevant, hvis vårbyggen fodres op på egen bedrift.

Vinterhvede svampebekæmpelse

Smittetrykket, særligt septoria, er stadig højt i vinterhveden. En svampebehandling holder i 12-14 dage, hvorefter der skal bekæmpes igen, såfremt tærsklerne overskrides. Den foregående weekend har der i mange områder været mere end 20 timers bladfugt, som er en af bekæmpelsestærsklerne.

I langt de fleste marker er fanebladsbehandlingen, med et godt septoriamiddel, overstået. Til den næste behandling bruges 0,4-0,5 l/ha Prosaro EC 250 eller Propulse SE 250. 0,2 l/ha Orius Max kan tilføjes, hvis der findes rust. I marker, hvor septoria ikke er et problem, men hvor der er risiko for akksfusarium, kan der fokuseres på en behandling netop under blomstringen. Akksfusarium ses, hvor der dyrkes hvede efter hvede eller majs, og hvis kornet står længe (under fugtige forhold) før det kan blive høstet.

Vær opmærksom på ikke at overskride triazol reglerne (få et overblik i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 11**), og husk at en del midler maksimalt må bruges 2 gange på sæsonen, det gælder bl.a. Prosaro EC 250, Propulse SE 250 og Orius Max. Balaya må kun bruges én gang.

Frøgræs

I de sene frøgræssorter er det tid til anden vækstregulering. De fleste frøgræsmarker vil dog på nuværende tidspunkt være tørkestressede. Vækstregulering på tørkestressede afgrøder kan medføre stor skade i afgrøden. Hvis der er vanding til rådighed, kan det afhjælpe tørkestressen.

Havre

Enkelte steder er der begyndt at dukke havrebakteriose op. Da det ikke er en sygdom, der kan bekæmpes, er der ikke behov for behandling. Men vær i stedet opmærksom, hvis der dukker meldug op. Meldug kan bekæmpes med 0,3-0,4 l/ha Orius Max, er der også havrebladplet benyttes 0,25-0,3 l/ha Propulse SE 250. Propulse må kun benyttes én gang.

Billede 1 Havre med havrebakteriose i bladspidserne (foto: Jens Peder Pedersen, SAGRO).

Hvedegalmyg

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Hvedegalmyg flyver på lune aftner, men bekæmpelse er kun aktuel, hvis de er til stede fra begyndende skridning og frem til begyndende blomstring. Hvedegalmyggene kan monitoreres med feromonfælder. De fælder, der ligger i vores område, er der indtil videre fanget op til 5 hvedegalmyg, og bekæmpelse er først aktuel fra der er mindst 120 hvedegalmyg. Indtil videre er det derfor vores holdning, at det ikke er aktuelt med bekæmpelse, det kan selvfølgelig ikke udelukkes, at der kommer en bølge med flere, men formentligt når hveden at blomstre inden da. I vårhvede, som jo er senere i udvikling, kan hvedegalmyg blive et problem.

Til bekæmpelse kan bruges 0,15-0,2 l/ha Lamdex/Karate 2,5WG eller 0,1-0,15 l/ha Mavrik/Mavrik Vita. Husk at Karate 2,5 WG kun kan benyttes frem til 1. juli 2021, og Mavrik Vita frem til 15. juni 2022.

Græsukrudt i hestebønner og ærter

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Græsukrudt kan bekæmpes med Focus Ultra og Agil. I både hestebønner og ærter gælder det, at græsset skal have 2-3 blade, mens kvik skal have 3-5 blade. Agil må kun bruges hvert andet år på et areal. Og Focus Ultra må kun bruges én gang om året.

Dosis i hestebønner: 1-2 l/ha Focus Ultra +0,5 l/ha Dash eller 0,5-0,93 l/ha Agil 100 EC. I begge tilfælde bruges højeste

dosis mod kvik.

Dosis i ærter: 1-1,5l/ha Focus Ultra + 0,5 l/ha Dash eller 0,5-0,75 l/ha Agil 100 EC.

Vær opmærksom på, at midlerne ikke har effekt på rapgræs og væselhale. Ved problemer med rajgræs foretrækkes Focus Ultra, selvom den er dyrere, da den har bedst effekt.

Svampe- og skadedyrsbekæmpelse i hestebønner

I hestebønnerne begynder der at dukke chokoladeplet op. Bekæmpelse af chokoladeplet og hestebønnebladplet kan være aktuell omkring blomstring. Nogen bekæmpelsestærskel er ikke fastlagt, men bekæmpelse skønnes nødvendig ved omkring 5-10 % angrebne planter. Der kan evt. også anvendes to behandlinger med 10-14 dages mellemrum omkring blomstring. Anvend omkring halv dosering. Der kan evt. også anvendes to behandlinger med 30-40 % dosering med 10-14 dages mellemrum omkring blomstring. Der er stor prisforskel på midlerne. Se midler og doser i tabel 1. I de fleste tilfælde vil det være tilstrækkeligt at anvende Orius Max og andre billige løsninger.

Tabel 1 Midler til svampebekæmpelse i hestebønner. Alle midler er godkendt til mindre anvendelse.

Skadegørere	Stadie	Løsning	Dosis pr. ha.	Pris	Bemærkninger
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	61-69	Signum WG	0,5	295	Max 2 gange pr. sæson. Sprøjtefrist: 14 dage. Obs: Mindre anvendelse
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	65	Signum WG	0,3 - 0,4	354-472	Max 2 gange pr. sæson. Sprøjtefrist: 14 dage. Ca. 14 dage mellem behandlingerne. Obs: Mindre anvendelse
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	69	Signum WG	0,3 - 0,4		
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	65	Pictor Active	0,3 - 0,4	234-312	Max 2 gange pr. sæson og maks. 0,5 l pr. behandling. Sprøjtefrist: vækststadiet 75. Obs: Mindre anvendelse
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	69	Pictor Active	0,3 - 0,4		
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	61-69	Pictor Active	0,5	195	Max 2 gange pr. sæson. Sprøjtefrist: vækststadiet 75. Obs: Mindre anvendelse
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	61-69	Pictor Active + Orius Max 200 EW	0,25 + 0,3	149	Sprøjtefrist : vækststadiet 75. Max 2 behandlinger pr. sæson. Max 1,25 l/ha Orius Max pr. sæson. I stedet for 0,3 l Orius Max kan også anvendes 0,25 l Folicur Xpert. Obs: Mindre anvendelse
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	61-69	Amistar	0,5	120	Max 1 gang pr. sæson og med max 0,6 l/ha. Sprøjtefrist 35 dage. Obs: Mindre anvendelse
Chokoladeplet, hestebønnebladplet, hestebønnerust	61-69	Amistar + Orius Max 200 EW	0,25 + 0,3	112	Amistar må max bruges 1 gang pr. sæson. Max 0,6 l/ha Amistar pr. sæson. Sprøjtefrist 28 dage. Max 2 behandlinger pr. vækstsæson med Orius Max og maks. 1,25 l/ha pr. sæson. I stedet for 0,3 l Orius Max kan også anvendes 0,25 l Folicur Xpert. Obs: Mindre anvendelse
Hestebønnerust	61-69	Orius Max 200 EW	0,6	104	Sprøjtefrist: 28 dage før høst. Max 2 behandlinger pr. vækstsæson. Max 1,25 l/ha pr. sæson. Obs: Mindre anvendelse
Hestebønnerust	65	Orius Max 200 EW	0,4 - 0,5	138-173	Sprøjtefrist: 28 dage. Max 2 behandlinger pr. sæson. Max 1,25 l/ha pr. sæson. Obs: Mindre anvendelse
Hestebønnerust	69	Orius Max 200 EW	0,4 - 0,5		
Hestebønnerust	61-69	Folicur Xpert	0,5	133	Sprøjtefrist: vækststadium 71. Max 2 behandlinger pr. vækstsæson. Max 1,56 l/ha pr. sæson. Obs: Mindre anvendelse
Hestebønnerust	65	Folicur Xpert	0,3 - 0,4	159-212	Sprøjtefrist: vækststadiet 71. Max 2 behandlinger pr. sæson. Max 1,56 l/ha pr. sæson. Obs: Mindre anvendelse
Hestebønnerust	69	Folicur Xpert	0,3 - 0,4		

Det er ved "mindre anvendelse" en betingelse for anvendelsen, at man har læst vejledningen og lagt den ved sin sprøjtejournal. Vejledningen kan f.eks. findes i middeldatabasen.dk.

Skadedyr i hestebønner

Bekæmpelsestærsklen for bededbladlus er 10-15% planter med bladlus og begyndende kolonidannelse frem til fuld bælg længde. Ved behov for bladlusbekæmpelse anvendes 0,15-0,2 kg pr. ha Pirimor, 0,15-0,2 l pr. ha, Mavrik/Mavrik Vita eller 0,2-0,25 kg pr. ha Lamdex/Karate 2,5 WG. Pirimor har bedst effekt og foretrækkes, især ved kraftige angreb. Bemærk, at Pirimor kun må bruges 1 gang pr. vækstsæson. Husk at Karate 2,5 WG kun kan benyttes frem til 1. juli 2021, og Mavrik Vita frem til 15. juni 2022.

Lamdex/Karate WG må over blomstrende planter kun anvendes uden for biernes flyvetid, dvs. efter ca. kl. 21 og før kl. 03.

VANDING

Vandbalancen uge 23

Varmen kombineret med en vejrudsigt uden nedbør medfører at vandbalancen er negativ. Specielt når vi kommer til weekenden er niveauet kritisk i de fleste afgrøder. Når du kigger i tabellerne, så vær opmærksom på, at der er sat 30 mm vanding på en del afgrøder, det betyder at hvis du ikke har vandet, så vil vandbalancen være yderligere 30mm i underskud.

For korn vandes der frem til at kernerne er dejagtige og i vinterraps frem til skulperne begynder at blive gullige. I hestebønner og ærter er vandmanglen mest kritisk under blomstringen, og der vandes frem til at bælgene er brunlige. Husk at vårbyg nu også mangler vand, mange steder ligger underskuddet til weekenden omkring på -35 til -40.

Du finder vandbalancen på sagro.dk

ARRANGEMENTER OG KURSER

KIBÆK Grøftkantasmøde om hestebønner

Tid: Onsdag den 16. juni kl. 10.00-12.00

Sted: Nr. Karstoftvej 19, 6933 Kibæk

Tilmelding: senest mandag den 14. juni på tlf. 7021 2040 eller på sagro.dk

Erfaringsudveksling for alle, der er interesserede i hestebønner.

ÅRRE Sortsdemo

Tid: Tirsdag den 22. juni kl. 19.00-21.30

Sted: Tingvejen 246, 6818 Årre

Fremvisning af aktuelle sorter i vår- og vintersæd, hvor fokus er udbytte, sygdomsresistens og gode dyrkningsegenskaber.

Læs mere på sagro.dk

YTTEBORG Planteaften

Tid: Torsdag den 24. juni kl. 18.30-22.00

Sted: Ytteborg, Hjermvej 94, 7560 Hjerm

Årets tema hos Ytteborg er pløjefri dyrkning og andet klimavenligt.

Læs mere på sagro.dk